Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація и Експедиція пôдъ ч. 8 Улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францисканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламации неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Администрации „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провинціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 199. Четверъ 5 (17) вересня 1891. Рôкъ I.

Сіґрі.

Сіґрі? Що то єсть Сіґрі и де оно лежить? Вздовжъ захôдного побережа Малои Азіи тягне ся цѣлый рядъ бôльшихъ и меншихъ островôвъ, а помѣжь ними знову множество пôдводныхъ лавъ и скалъ, котрѣ дуже утрудняють приступъ бôльшимъ суднамъ до самого побережа. Кораблѣ, котрѣ туды перепливають, мусять добре уважати, щобы не попасти де на яку пôдводну лаву и скалу та не осѣсти на нѣй або и не розбити ся, коли хотять пôдплысти пôдъ якій бôльшій островъ або и добити ся до побережа Малои Азіи. Заразъ, скоро выйде ся зъ Дарданелѣвъ на полудне въ напрямѣ якъ до Єгипту, стрѣчає ся на Еґейскôмъ мори кôлька бôльшихъ островôвъ якъ Лемносъ, Тенедосъ, а трохи дальше островъ Мітілене, званый въ давныхъ часахъ такожь Лесбосомъ. Сей послѣдный островъ єсть навѣть досыть великій и вже въ давныхъ часахъ игравъ дуже важну ролю. Всѣ кораблѣ, що выходять зъ Дарданелѣвъ, мусять перепливати коло него и попри него иде рута насампередъ англійскихъ вôдтакъ россійскихъ, австрійскихъ, французскихъ и италіяньскихъ кораблѣвъ. Островъ сей єсть для кораблѣвъ дуже догôдный, бо має великій заливъ Каллъони, въ котрôмъ кораблѣ можуть выгôдно приставати. Пôдъ взглядомъ военнымъ єсть вôнъ длятого дуже важный, що стереже всѣ кораблѣ, котрѣ выплывають зъ Дарданелѣвъ або до нихъ заходять. Уставленѣ на захôднôмъ побережу того острова батеріи, можуть легко спиняти ворожу фльоту, котра хотѣла бы перебрати ся черезъ Дарданелѣ до Константинополя.

На захôднôмъ побережу острова Мітілену єсть вузкій и досыть далеко въ море выстаючій пригôрокъ Сіґрі, а трошки на пôвнôчь вôдъ него лежить мѣсточко Сіґрі, зъ малою турецкою крѣпостію. Напротивъ Сіґрі, єсть маленькій пустый островець, званый Антисса.

Познакомившись такъ докладно зъ топоґрафією приступѣмъ теперь до самого факту, про котрый телеґрафъ рознѣсъ вчера вѣсть по цѣлôмъ свѣтѣ и сильно зъелектризувавъ вôдъ давна вже переполохану Европу. Аґентія Гаваса розôслала була зъ Константинополя таку вѣсть: „Амбасадоры Россіи и Франціи одержали вôдъ консулѣвъ россійского и французского зъ Мітілену (головного мѣста на островѣ) депешѣ зъ повѣдомленємъ, що англійскій корабель панцирный высадивъ на турецкій островъ Сіґрі недалеко Мітілену (острова) войско и арматы та укрѣпивъ островъ доокола торпедами." Аґентія та додала, що правительство французске не знає ще о тôмъ нѣчого.

Розумѣє ся, що така алярмуюча вѣсть мусѣла всюды выкликати якъ найбôльшій переполохъ, тымъ бôльше, що декому прийшло заразъ на гадку, що лондоньска ґазета Standard колись такъ написала: Незадовго наступить фактъ, котрый закасує всѣ враженя кронштадскихъ любощѣвъ. Дальша комбінація була вже легка: Англія, очевидно, маючи на гадцѣ недавну справу дарданельску и змѣну кабинету въ Константинополи, розважаючи становище Россіи и Франціи въ Европѣ, забирає ся енерґічно до укрѣпленя своихъ позицій на Середземнôмъ мори, ба вже и не пытає Туреччины, лишь безвзглядно загортає єи землѣ. Причина до войны вже готова и отъ ще пôдъ зиму готова выбухнути война. Нѣхто не зважавъ на то, що вже въ самôй вѣсти Аґентіи Гаваса суть такѣ суперечности, надъ котрыми треба бы призадуматись и цѣлôй вѣсти длятого не конче вѣрити. Насамперѣдъ нема острова Сіґрі а єсть лишь мѣсто и до того ще маленька крѣпость; колибъ отже Англія хотѣла забирати ту крѣпость безъ призволеня Туреччины то певно не обôйшлось бы безъ проливу крови Єсть пригôрокъ Сіґрі, але и той не могла бы Англія занимати або хоч бы лишь высадити тамъ свое войско безъ попередного порозумѣня зъ Туреччиною.

Ну и незадовго цѣла та алярмуюча вѣсть стала заразъ прояснятись. „Daily Telegraph" заявивъ заразъ на то, що вѣсть о окупаціи турецкого острова єсть простою выдумкою, бо така окупація була бы першимъ крокомъ до акціи военнои. Цѣлу ту вѣсть можна собѣ хиба лишь тымъ пояснити, що англійскѣ моряки выйшли на берѣгъ, що за границею часто практикує ся. Чужѣ кораблѣ дôстають иногди вôдъ дотычныхъ властей позволенє не лишь высаджати на берѣгъ залогу, але навѣть и пушки. Окупація острова для цѣлей военныхъ єсть просто не можливою. Такъ само и „Times" назвала ту вѣсть неправдивою и припускає, що єи розпустили якѣсь банки, котрѣ хотѣли бы утруднити въ Парижи емісію новои позички россійскои.

Теперъ вже то занятє острова Сіґрі, а властиво — якъ здаєсь — острова Антемісъ вповнѣ розъяснилось. Таку саму вѣсть яку дôстали амбасадоры россійскій, французскій и италіяньскій, дôстала такожь и Порта. Міністеръ дѣлъ заграничныхъ зажадавъ отже заразъ въ дорозѣ телеґрафичнôй поясненя вôдъ англійского амбасадора, а той пôславъ до Саида-пашѣ свого драґомана и велѣвъ сказати, що о тôмъ выпадку зовсѣмъ нѣчого не знає. Може бути, що англійска ескадра вôдбуває хвилевѣ вправы въ срѣляню коло Сіґрі, а адміралъ розширивъ тѣ вправы въ той спосôбъ, що велѣвъ залозѣ выйти на зовсѣмъ не замешкалый островъ, або що войско выйшло на берегъ, щобы вôдпочити по закладаню торпедôвъ, котрѣ, коли ихъ взагалѣ кладено, мусѣли бути лишь слѣпѣ. Пôзнѣйше наспѣла

ЯБЛÔНКА.

(Небилиця Жіля Лєрміна).

(Конець.)

Вôнъ пробудивъ ся коло десятои годины рано. У его дверѣ хтось гримавъ кулакомъ. Вôнъ вставъ, протеръ заспанѣ очи. Се були его приятелѣ, що прийшли запросити его до загаданои прогульки. Яковъ вôдчинивъ въ найвеселѣйшôмъ настрою, балакали та смѣяли ся, а вôнъ убиравъ ся. Потôмъ взявъ кôлька люйдорôвъ въ кишеню и выйшовъ зô своими приятелями зъ дому свѣжій та доброи гадки.

Яблôнка, що очѣкувала на него спокôйно на хôднику, пôшла заразъ за нимъ въ покôрнôмъ вôддаленю, якъ льокай, що йде позадь свого пана. Яковъ, що не знавъ нѣякого упередженя, осмѣхнувъ ся побачивши єи, якъ осмѣхає ся чоловѣкъ звычайно до свого старого знакомця.

На молодыхъ людей очѣкували веселѣ товаришки и пôшли на снѣданокъ. Яковъ вынявъ люйдора зъ кишенѣ, а се побачивши, всѣ загремѣли веселымъ смѣхомъ, — и поплачѣ усе.

— Кельнеръ, — кликнувъ вôнъ, — а дайте такожь и моѣй яблôнцѣ склянчину!

Кельнеръ выдививъ ся зачудувано на него и выкрывивъ губы. Яковъ занѣсъ ся веселымъ смѣхомъ. Єму повидѣлось, мовъ бы яблôнка вдячно потрясла гилями. Очевидно не любили горячихъ напиткôвъ, або не звыкла снѣдати.

Потômъ пôшла суперечка надъ мѣсцемъ прогульки, ажь вкôнци выбрали Ножанъ надъ Марною. Яковъ пôддавъ гадку, що ажь до бастилѣ можна ѣхати омнібусомъ и всѣ згодились на се однодушно.

— Теперь треба буде гобре корѣнємъ гонити! — сказавъ Яковъ насмѣшливо до невôдступнои яблôнки, трутивши єи легко лôктьомъ.

Пôдчасъ того, якъ товариство всѣдало, стояла яблôнка спокôйно на хôднику, а потômъ рôвнымъ бѣгомъ спѣшила за возомъ. Яковъ не спускавъ єи и на хвилю зъ ока. Наразъ крикнувъ зъ переляку. Яблôнка упала на землю и туй туй, що не перѣѣхавъ єи вôзъ, але выйшла якось щасливо безъ шкоды.

— Що такого? — пытали цѣкаво сусѣдки Якова.

— Нѣчо — каже, — зовсѣмъ нѣчо, прошу — будьте спокôйнѣ; моя яблôнка тамъ!...

— Слухайте, слухайте, вôнъ вже має якусь яблôнку!... Вы такъ дуже за яблоками пропадаєте. А то славно!...

* * *

И на зелѣзницѣ не згубила ся яблôнка. Зразу робивъ собѣ Яковъ вытыки, що се зъ его стороны погано казати такъ дереву за собою гнати, до котрого вôнъ починавъ учувати якійсь тайный потягъ. Але заразъ успокоивъ ся, скоро побачивъ, що дерево безъ білету, пôсля своеи привачки вылѣзло на дошку при ваґонѣ и заняло покôрно мѣсце коло дверей ваґона.

Яковъ звернувъ цѣлу свою увагу на яблôнку, понехуючи своихъ принаднѣ приятелькы, зъ котрыхъ одна до него була дуже сердечно прилипла, а потômъ за те єму гôрко ще докоряла, що вôнъ до неи такій рôвнодушный.

— Або ты заздрôстна на мою яблôнку,— поспытавъ Яковъ смѣючи ся.

— На твою яблôнку? О, яблôнку! Всѣ стали спѣвати знакому пѣсню народну про яблôнку и докладали до неи кôлька збиточныхъ зворотокъ. Яковъ боявъ ся, що єго яблôнка возме се за зле, але она стояла за єдно въ поважнôмъ холоднôмъ спокою.

Коли выходили зъ ваґона, бувъ великій стискъ. Яковъ стративъ на хвилю яблôнку зъ очей, але заразъ доглянувъ єи знова и дививъ ся зъ утѣхою въ души, якъ она пробивала

вѣстъ, що дѣйстно анґлійска ескадра высадила было войско и пушки на островъ, але лишь для вправы, а вôдтакъ забрала ихъ назадъ и вôдплыла вôдъ острова. Такъ отже закôнчилась щасливо траґі-комічна окупація острова Сіґрі, котра вправдѣ лишь на хвильку але досыть сильно потрясла Европою, коли ажь паперы на біржахъ поспадали.

Переглядъ політичный.

Якъ доносять зъ Пешту, угорскій буджетъ на 1892 р. вже зовсѣмъ выготовленый и удало ся также удержати въ нѣмъ рôвновагу осягнену торôчного року, котру моглобы захитати хиба спôльне міністерство войны, слибы було приневолене, якъ теперь говорять, зажадати пôдвысшеня въ своѣмъ прелімінари на слѣдуючій рôкъ на потребы о 18 до 19 міліонôвъ зр. Загально говорять, що сума збôльшеныхъ потребъ буде значно менша.

Зъ Вѣдня такожь доносять, що новый буджетъ, помимо прибôльшеныхъ потребъ міністерства войны, окаже ели не надвышку, то на всякій случай рôвновагу. Всѣ цифры не суть доси зсумованѝ, бо буджетъ доперва укладає ся, але се вже певне, що о дефіцитѣ й бесѣды не ма.

Редакторъ Pester Lloyd-а и членъ угорского парляменту, дръ Максъ Фалькъ, складавъ недавно въ Арадѣ посольске справоздане передъ своими выборцями и заявивъ, що вôнъ не вѣрить въ то, що спôльне міністерство, взглядно міністеръ войны, буде наставати конче на збôльшене кредиту о 15—20 міліонôвъ зр. и пересвѣдченый, що угорске правительство не згодить ся на пôдвысшене военного буджету, котре могло бы нарушити зъ такимъ трудомъ добуту рôвновагу въ буджетѣ Угорщины. Дотыкаючи заграничнои ситуаціи, сказавъ Фалькъ: „Побратане Франціи зъ Россією хочь може и немає въ собѣ безпосередной небезпечности, однакъ оно не єсть такъ рôвнодушнымъ якъ выдає ся; хочь бы самъ царь любивъ ще бôльше миръ и ще глубше чувъ вôдразу до союзôвъ зъ републикою, тожь прецѣнь мы неразъ вже досвѣдчали, що необмежена власть царска въ Россіи єсть лишь урoєнємъ, та що тамъ вôдъ часу до часу проявляють ся такъ сильнѝ намаганя, що имъ не може оперти ся самодержитель, котрого уважають за всемогучого.

Зъ Москвы доносять до француских ґазетъ, що у внутрѣшныхъ ґуберніяхъ Россіи цѣны жита спадають и тамъ мають надѣю, що въ падолистѣ або грудни буде Россія мати такѝ припасы жита, що зможе подумати о зненесеню заказу вывозити жито за границю.

Сербскій король Александеръ вернувъ дня 15 с. м. рано до Бѣлграду, а на двôрци витали короля реґенты, міністри, тѣло дипльоматичне, рôжнѝ достойники и дуже численна публика.

Въ слѣдуючôмъ роцѣ має вôдбути ся въ Бѣлградѣ российска выстава промыслова, ураджена коштомъ и заходомъ российскихъ кругôвъ, а цѣль тои выставы має бути запôзнане сербскихъ купцѣвъ зъ российскими выробами, и навязане живѣйшого руху торговельного межи Сербією а Россією.

Цѣкавѝ въ нинѣшну пору даты подає монахôвска Allg. Ztg. о збройнôй силѣ Румуніи. Пôсля тои ґазеты, котра очевидно має свою информацію зъ урядовыхъ жерелъ, може Румунія выставити на случай войны армію въ силѣ 280.500 людей. Великои ваги набравъ Букарештъ черезъ свои укрѣпленя, выконанѝ пôсля плянôвъ славного бельґійского ґенерала Бріяммонта. Авторъ кореспонденціи въ згаданôй ґазетѣ каже, що Букарештъ станесь по Парижи найсильнѣйше укрѣпленымъ таборомъ. Доокола румуньскои столицѣ выставлено въ розстайности 8 до 9 кільометрôвъ 18 фортôвъ сполученыхъ зъ собою зелѣзницею и телеґрафомъ. Помежи двома фортами стоить батерія узброєна ґрусонôвскими панцирными вежами. Роботы фортифікаційнѝ розпочатѝ передъ 10 роками въ головнôй рѣчи вже выкôнченѝ.

Новинки.

— **Єго высокôсть архікнязь Евгеній,** полковникъ сотного полку пѣхоты прибувъ въ суботу до Кракова, а зъ вôдтамъ выѣхавъ въ недѣлю на маневры коло Бохнѣ

— **Ґенеральный директоръ зелѣзниць державныхъ,** баронъ Чедикъ прибувъ оногди умыснымъ поѣздомъ зъ Кракова до Львова, бувъ тутъ на обѣдѣ у Є. Ексц. п. Намѣстника, ѣздивъ до Пôдволочискъ а повернувши до Львова, ѣздивъ вôдтакъ умыснымъ поѣздомъ на Красне до Бродôвъ. На всѣхъ стаціяхъ, куди баронъ Чедикъ переѣздивъ, представлявъ ся єму службовый персоналъ зелѣзничный. Вчера звидѣвъ всѣ бюра зелѣзничнѝ у Львовѣ, варстаты, маґазины и принимавъ депутаціи.

— **Членомъ повѣтовои Рады въ Скалатѣ** при доповняючихъ выборахъ зъ громадъ сѣльскихъ дня 10 с. м. выбрано 154 голосами на 155 голосуючихъ кс. Олександра Валенту, р. кат. пароха.

— **Доповняючи выборы** шѣстьохъ членôвъ повѣтовои Рады зъ Бучачи зъ круга мѣстъ и одного члена повѣт. Рады зъ громадъ сѣльскихъ въ Товмачи вôдбудуть ся дня 17 с. м.

— **Посвячене трохъ будынкôвъ школъ народныхъ** вôдбуло ся вчера въ нашôмъ мѣстѣ именно будынкôвъ: школы им. Мицкевича, Чацкого и Сташіца. При посвяченю школъ були присутнѝ Є. Ексц. п. Намѣстникъ, президентъ Симоновичь, президентъ и віцепрезидентъ Львова дръ Мохнацкій и Мархвицкій, віцепрезидентъ шкôльнои Рады кр. дръ Бобжиньскій, членъ краєвого Выдѣлу Романовичь и м. ин. При посвяченю школы им. Мицкевича бувъ присутный также Є. Ексц. Міністеръ ґр. Шенборнъ.

— **Делеґатами на синодъ зъ епархіи станиславôвскои** именованѝ оо.: Кир. Пачовскій, Ив. Городкій, Кел. Костецкій, Ал. Слюсарчукъ, Ник. Дрогомирецкій, Юл. Левицкій, Айталь Кобриньскій, Ип. Козловскій, Григ. Олесницкій, Вас. Богоносъ, Як. Гудикъ, Ник. Гошовскій, Теоф. Петрушевичь, Іос. Тиховичь, Илія Мардаровичь, Іос. Гаваньскій, А. Книгиницкій, Ив. Кобляньскій, Макс. Крушельницкій, Теод. Лѣсевичь, Ив. Бѣлоусъ, Мих. Гула, Мих. Барусевичь, Корн. Мандичевскій, Юл. Красинскій, Григ. Тимякъ, Іосафатъ Кобриньскій, Петро Мицковскій, Петро Гиль, Мих. Коржиньскій, Кир. Гаморакъ, Теод. Шанковскій, Ст. Ленкавскій, Ив. Партицкій, Ив. Левицкій зъ Гостова, Левъ Калиньскій, Грабовичь, Ник. Проскурницкій, Андр. Стотанчикъ, Ив. Михалевичь, Леонтій Лушпиньскій, єромонахъ Єронимъ Островерха зъ Бучача, єромонахъ Мет. Грицакъ зъ Погонѣ и єром. Бущакъ зъ Улашковець.

— **На будову руского театру у Львовѣ** вплынуло зъ вечерка дванацятки въ Стрыю 56 зр. 55 кр. а то 27 зр. 55 кр. чистого доходу зъ вечерка а решта зъ наддаткôвъ присутныхъ на вечерку и не присутныхъ патріотôвъ.

— **Наука дякôвства.** П. Василь Боровскій, пѣвець церковный зъ Давидкôвцѣвъ, почта Колиньдяны просить насъ оповѣстити, що отвирає у себе вôдъ 1 жовтня с. р. курсъ науки спѣву нотного, ирмологіона, гласôвъ, подобныхъ, припѣвôвъ уставу церковного и т. д. Курсъ науки дякôвъ, що хотѣли бы бути управителями хорôвъ, буде тревати вôдъ 1 жовтня до 30 грудня за мѣсячну плату 5 зр.; курсъ для хлопцѣвъ, що хотять бути дяками тревае цѣлый рôкъ и платить ся лишь 50 зр. рôчно. Наука за той рôкъ обнимає все, що для дяка потрѣбне. Зголошуватись треба письменно до 25 вересня.

— **Огнѣ.** Въ Добротворѣ, мѣсточку каменецкого повѣта погорѣла дня 2 вересня 7 хатъ, а въ тыждень потôмъ, т. є. 9 вересня 15 хатъ. Причиною огню була неосторожнôсть. — Дня 13 с. м. навѣстивъ огонь Залôзцѣ, де згорѣло 3 хаты, бо огонь зльокалізовано завчасу.

— **Бурмістръ передъ судомъ.** Въ суботу вôдбула ся у львôвскôмъ судѣ карнôмъ розправа противъ Гриця Шийцѣ, бурмістра зъ Мостôвъ великихъ о злочинъ спроневѣреня. Делеґатъ повѣтовои Рады въ Жовквѣ

собѣ до него дорогу крôзь лавы народу, щобы знову при нѣмъ заняти свою покôрну поставу.

Товариство зайшло до одной гостинницѣ надъ берегомъ Марны. Якôвъ небувъ радый тому, божь на всякій способъ було се дуже неладно и свѣдчило о великôмъ еґоізмѣ, позасѣдати собѣ выгôдно и любо на терасѣ а казати яблôнцѣ стояти на долинѣ середъ дороги въ порохахъ. Та противъ сего вôнъ неголенъ бувъ нѣчого вдѣяти.

* * *

Гай-гай, шалена веселости молодого вѣку! Вы яснорѣбнѝ реготы смѣху!... Товариство жартувало, гаморило, розпущене волосе дѣвоче буяло по вѣтрѣ, пѣнилось перлами вино. Якôвъ забувъ на свое тверде гôрке житє, новиє ненасытныхъ потребъ и вымогъ, и вôддавъ ся свавôльнôй веселости. Вôнъ загнавъ ся може й задалеко, та чувъ до сего повне право. Не кождого бо й дня трафляє ся задушити якого богатого гандляря коней, ба й не всякій має свою яблôнку, що терпеливо жде на него передъ гостинницею. Вкôнци на оправдане єго надмѣрнои веселости ще й те приходило, що въ нѣй помагали єму присутнѝ єго приятелѣ та приятельки милѝ.

Въ приступѣ великодушности наливъ склянку шампана на свою яблôнку.

— Ану на лодки, на Вовчій островъ за воду!

— Нѣ, нѣ, — крикнувъ въ тôмъ Якôвъ розгоряченый. — Она мабуть не умѣє плывати...

— Хто такій?

— Моя яб...

— Єго яблôнка! Вже знову єго яблôнка! Ну, але бо вôнъ собѣ нинѣ пôдпивъ! Славно, славно!

Кровь вдарила Якову въ лице. Що они знали! Вôнъ поглянувъ на свою яблôнку, якъ бы хотѣвъ єи о раду спытати, але она, здавалось, зовсѣмъ не була противна маленькôй прогульцѣ за воду. Мабуть хотѣла троха прохолодити свое сухе корѣнє.

Судно пустили на воду. Яблôнка скочила легко и скоренько въ воду и понеслась спокôйно по филяхъ. Якôвъ не спускавъ єи зъ ока, щобы на припадокъ кинути ся на помôчь.

* * *

Вечеромъ бувъ Якôвъ зовсѣмъ пяный. Вôнъ крикнувъ до своихъ приятелѣвъ:

— Вы всѣ мене нудите! Я не можу знести вашого товариства, оно минѣ опротивѣло. Бувайте здоровѝ, я пду до своеи яблôнки.

Товаришѣ смѣяли ся зъ єго помыслу и старали ся задержати, та всьо надармо. Жѣнки оскорбились, придушили свôй гнѣвъ и мовчали. Невдячный! Вôнъ зовсѣмъ на нихъ не зважавъ.

Була вже нôчь темна, якъ въ товариствѣ своеи яблôнки прийшовъ надъ берѣгъ. Вôнъ самъ себе встыдавъ ся, що такъ сильно заточувавъ ся и чувъ ся упокореннымъ передъ яблôнкою, котра зовсѣмъ не пила, та тому й держала ся просто, ба й навѣть въ тôй хвили троха гордо.

Якôвъ заточувавъ ся на всѣ боки повздовжь берега, наблизивъ ся до яблôнки и пробелендѣвъ:

— Ты мôй одинокій приятель.... моя пôдпоро!... — и упавъ на неи.

Але вôнъ кинувъ собою въ порожнѣ. Вôнъ спôткнувъ ся, упавъ на стрôмкій берѣгъ, покотивъ ся зарвою въ долину и потонувъ у водѣ....

* * *

Яблôнка, що сама осталась, вернула назадъ на обервіліерску толоку.

вôдбувши въ осени 1890 р люстрацію громадского майна, выкрывъ недобôръ въ громадской касѣ на 800 зр., а крôмъ того не ставало въ касѣ одной облігаціи на 100 зр По переведеню розправы и переслуханю 20 колькохъ свѣдкôвъ, присяжнѝ судьѣ 9 голосами заперечили вину, а судъ увôльнивъ Шийку вôдъ кары. Такій вердиктъ судьѣвъ присяжныхъ мае Шийка завдячити тôй обставинѣ, що, якъ пôднѣсъ его оборовець, адвокатъ Горовіцъ, — въ громадскихъ книгахъ, веденыхъ черезъ писаря громадского Клявзека панує такій неладъ, що на ихъ пôдставѣ годѣ було выдавати засудъ за злочинъ спроневѣреня.

— **Намѣрене самоубійство**. Матуристъ ґімназіяльный К. не здавши испыту зрѣлости въ тутешнôй нѣмецкôй ґімназіи, выйшовъ на корыдоръ и пôдчасъ треваючихъ ще въ саляхъ испытовъ хотѣвъ повѣсити ся на дверохъ въ сѣняхъ. Намѣрене се самоубійство спостерегли завчасу и удaремнили.

— **Вовчиця зъ 6 молодыми** появила ся на пасовиску въ Извонѣ повѣта радовецкого на Буковинѣ и покалѣчила кôлька штукъ худобы.

— **Нема понадъ мене!** Такъ думала о собѣ жѣнка прешбурского банкира Кона. Вышовши передъ кôлькома днями зъ двоима дѣтьми до публичного города, сѣла на лавцѣ, а дѣти почали бавити ся. На противъ неи сидѣла на лавцѣ также якась молода панѣ, дуже смирненько одѣта, а коло неи двое дѣвчатъ, що цѣкаво приглядались забавѣ дѣтей п. Коновои. Дѣти той панѣ хотѣли очевидно побавитись зъ дѣтьми банкирки, бо шептали щось до уха мамѣ, поки она не встала та не попросила п. Коновои, щобы позволила побавитись дѣтямъ разомъ. Хочь не дуже охотно, але якось пристала на се банкирова жѣнка. Наразъ зôрвала ся п. Конова, почала кричати на дѣти незнакомои панѣ и прикликала свои дѣти до себе на лавку. Незнакома панѣ зблизилась и почала пытати, що такого зробили еи дѣти дѣтямъ панѣ банкировой. „Якъ то що? Они смѣють моихъ дѣтей кликати черезъ „ты“? Я прецѣнь есмъ панѣ Конъ!“ Незнакома панѣ перепросила паню Конъ, упевняючи, що вже не позволить своимъ дѣтямъ бавити ся зъ дѣтьми банкировои. „Але — сказала дальше незнакома панѣ — що вы були ласкавѝ менѣ представитись, то позвольте, що и я скажу вамъ свое назвиско: я архікняжна Фридерикова! „Яку міну зробила потôмъ зарозумѣла банкирова, о тôмъ не пишуть.

Всячина.

— **Люде-карлики.** Въ цѣлôй природѣ, чи то середъ ростинъ чи середъ звѣрятъ або и мертвыхъ творôвъ природы стрѣчаемо поодинокѝ творы, котрѝ вôдъ всѣхъ другихъ того самого рода вôдзначають ся значно своими розмѣрами, суть вôдъ нихъ або значно меншѝ або значно бôльшѝ, такъ що мусять конче тою своею вôдмѣною впадати въ очи. Такъ маемо породу маленькихъ кониковъ, куцикôвъ, маленькихъ песикôвъ и маленькѝ цвѣты и дерева овочевѝ, малѝ кришталы и т.д., суть и люде малого и великого росту. О стôлько оже не було бы въ тôмъ нѣчого дивного. Але дуже дивно выдасть ся намъ, коли чи середъ того самого роду звѣрятъ або ростинъ выродить ся одно або надзвычайно велике або надзвычайно маленьке. Ще бôльше дивуе то насъ, коли ту прояву стрѣчаемо посередъ самыхъ людей. Бували и бувають случаѣ, що въ якôйсь родинѣ людей звычайного росту выродить ся одно або надзвычайно велике — великанъ, або надзвычайно мале — карликъ. Що тому за причина, годѣ знати. Кажуть, що люде були давнѣйше далеко бôльшѝ и длятого прокидають ся ще и теперь мѣжь ними великаны; але колибъ такъ було, то можна бы такъ само сказати, що давно мусѣли люде бути дуже маленькѝ, коли ще теперь прокидають ся мѣжь ними карлики.

Та надармо шукали бы мы причинъ сеи проявы мѣжь людьми. Въ свѣтѣ ростиннôмъ и мінеральнôмъ лекше намъ ихъ знайти, але они ще зовсѣмъ не розяснюють того самого зъявища мѣжь людьми и звѣрятами. Звѣстно, що зъ рода великихъ деревъ якъ н. пр. яблôнокъ, сливокъ, вишень можна вывести маленькѝ дерева, коли ихъ садить ся въ маленькихъ вазонахъ, не даючи розвинути ся ихъ корѣню. Дуже зручно умѣють то робити особливо японьскѝ городники.

На послѣднôй выставѣ парискôй выставивъ оденъ японьскій городникъ множество карловыхъ деревъ, мѣжь котрыми була и одна сосна, котра мала вже 150 лѣтъ а була всего лишь на 60 центіметрôвъ (3 пяди) высока. Того однакожь не можна робити зô звѣрятами а тымъ менше зъ людьми, хочь треба тутъ нагадати, що декотрѝ люди хотячи мати дуже маленькѝ песики зашивають ихъ тѣсно въ шматы, нѣбыто абы спинити ихъ рôстъ, мастять горѣвкою и дають имъ навѣть пити горѣвки, думаючи, що они черезъ то будуть меншѝ. Однакожь тымъ способомъ не осягнено нѣякихъ результатôвъ.

Колижь возьмемо природный станъ, то побачимо, що межи звѣрятами выроджують ся далеко менше, ба навѣть дуже рѣдко, великаны и карлики якъ середъ людей, а мѣжь людьми зновъ бувають частѣйше карлики якъ великаны.

О людехъ карликахъ маемо вѣсти вже зъ дуже давныхъ часôвъ. На старыхъ египетскихъ памятникахъ знаходять ся зображеня карликôвъ а пôдъ однымъ такимъ зображенемъ вôдкрыто пôдписъ „Акка“. Старѝ Греки розповѣдали про якихсь пиґмеѣвъ (карликôвъ), що мешкали десь въ Африцѣ. И старѝ Римляне знали также карлôвъ. Цѣсарь Тіберій мавъ карлика, котрому вôльно було говорити безкарно всю правду въ очи. Геліоґабаль мавъ также карлôвъ и любивъ приглядати ся имъ, якъ они бороли ся зъ собою. Вôдъ часôвъ француского короля Франца I. почали держати карлôвъ на королѣвскихъ и княжихъ та великопаньскихъ дворахъ. Коли кардиналъ Вітеллі въ 1566 р. дававъ пиръ, услугувало при столѣ ажъ 34 карлôвъ. Славнѝ були также карлики польского короля Станіслава Авґуста. Першій зъ нихъ Феррі, званый также Бебе, бувъ не сповна метеръ (5 пядей) высокій а его костякъ по смерти змѣреный выносивъ ледви 89 центіметрôвъ. Богуславскій, родомъ Полякъ мавъ въ 22-ôмъ роцѣ лишь 75 и пôвъ центіметра высоты.

Ще и теперь показують ся карлики дуже часто за грошѣ по великихъ мѣстахъ. Зъ вôдки ихъ збирають тѝ, що ихъ показують, не знаемо сказати, але здаесь, що зъ цѣлого свѣта, де лишь про нихъ почують. Зъ вандруючихъ карликôвъ потворились нинѣ вже цѣлѝ родины. Передъ кôлькома лѣтами вôдбулось въ Лондонѣ вѣнчане одной такои пары карликôвъ, котре въ цѣлôмъ мѣстѣ наробило не мало шуму. Пара молодятъ була такъ маленька, що они до вѣнчаня станули на столѣ. Дружки и дружбы були также самѝ карлики и цѣлый ихъ весѣльный походъ змѣстивъ ся на столѣ. Цѣкавый читатель запытае може: Якежь буде ихъ потомство? Певно, що карлики. — Може и такъ, а може и нѣ, бо н. пр. о карлику Богуславскôмъ звѣстно, що вôнъ мавъ сынôвъ, котрѝ були звычайного росту, хочь треба припускати, що рôстъ отця и матери повиннѝ бы проявитись и на дитинѣ.

Але ажъ до послѣдной подорожи Стенлія въ глубину Африки не знавъ нѣхто того, що тамъ середъ густыхъ пралѣсôвъ мешкають цѣлѝ племена карликôвъ. Карлики тѝ живуть надъ рѣкою Арувімі цѣлыми громадами и ставлять собѣ колибы, въ котрыхъ по найбôльшôй части перебувають лишь самѝ жѣнки, пôдчасъ коли мужчины выходять або на ловы або за медомъ по лѣсахъ. Кочовиска свой укрѣпляють они въ той спосôбъ, що забивають доокола нихъ и на стежки пеньки въ землю, котрѝ въ горѣ выходять въ дуже острѝ кôнцѣ намащенѝ ще якоюсь отруею, пеньки тѝ прикрывають они листемъ, а коли хто на нихъ ступить, то калѣчить ся сильно въ ногу и въ наслѣдокъ отруѣ може навѣть згинути. Тысячѣ карликôвъ мешкае также на полудне вôдъ гôръ Атласа. Мавры въ Марокко называють ихъ „Сіді Баракъ“ або „Мабрукъ“ (по нашому: нашъ благословленый панъ) и почитають ихъ якъ святыхъ, цѣлуючи ихъ все въ рамя, коли по при нихъ переходять. Почесть тая походить зъ давныхъ часôвъ и основуе ся на вѣрѣ, що карлики приносять щасте. Они пропорціонально збудованѝ, 4 стопы высокѝ, а шкôра ихъ не темнѣйша якъ у индіянъ американьскихъ, часомъ навѣть такъ ясна якъ у европейскихъ Испанцѣвъ. Они суть дуже зручнѝ и мають бути предками акробатôвъ. До мѣстъ замешкалыхъ Европейцями не заходять карлики нѣколи.

Штука, наука и література.

— **„Дзвôнокъ“**, число 17 мѣстить: Иванъ Котляревскій, подае В. Чайченко. — Збаночокъ, оповѣдане Олены Пчôлки. — Донъ-Кіхотъ, зъ испаньской повѣсти переробка Мирона. — Записки школяра, за Амічісомъ переказуе Шумило. — Не хлѣбомъ единымъ живъ бувае чоловѣкъ. — Всячина. — Задачѣ, ребусы, шарады.

Господарство, промыслъ и торговля.

Торгъ збôжемъ.

16 вересня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	10—10·50	9·— 10·—	9·—10·25	9·25 10·60
Жито	8·50—9·—	8·25—8·90	8·35—9·—	8·75—9·25
Ячмѣнь	5·——7·75	5·——7·50	5·——7·30	5·25—8·—
Овесъ	7·50—7·85	6·— 10 —	6·90—7·15	7·50—8·—
Горохъ	—·——·—	6·— 10·—	6·— 10·50	6·30—9·75
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	12.—13.50	12·—13.—	12·—13·—	12·25 13·60
Хмель	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	17·—17·70	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ вôдъ 17·— до 17·75 зл.

Жито пошукуе ся.

Хмель вôдъ 55·— до 60·— за 56 кильо.

Телеграмы.

Вѣдень 16 вересня. Донька міністра Каляя, 17-лѣтна Марта, померла. — Pol. Corr. уповажнена до того заявляе, що неправдою есть, будьто бы пôдчасъ маневрôвъ якійсь вoякъ стрѣлявъ на капітана Узеляча, Хорвата, звѣстного зъ аферы зъ угорскимъ парляментомъ.

Быстриця 16 вересня. Е. Вел. Цѣсарь попращавшись сердечно зъ старшимъ жупаномъ, маґнатами и ґенераліцією, выѣхавъ вчера о 8 год. вечеромъ до Темешвару.

Константинополь 16 вересня. Аґентія Константинопольска доносить, що дімісія Кіяміла пашѣ не стоить въ нѣякôй звязи зъ его прихильностію для Анґліи и що неправдою есть, будьто бы авдіенцію анґлійского амбасадора у султана вôдложено.

Ню-Йоркъ 16 вересня. Ню-йорскій Herald доставъ вѣсть зъ Вальпараізо, що Бальмацеда, котрый доси ховавъ ся въ Вальпараізѣ, утѣкъ дня 14 с. м. на американьскій корабель и вôдплывъ до Калляо. Адміралъ того корабля улекшивъ ему втечу въ той спосôбъ, що казавъ ему перебрати ся за моряка Сполученыхъ державъ.

Петербургъ 16 вересня. Вышовъ законъ назначаючій на місійнѝ цѣли противъ штунды на Украинѣ 21 тысячѣвъ рублѣвъ рôчно.

Мадритъ 16 вересня. Повѣнь затопила цѣле мѣсто Альмерію и село Консеґва; утопило ся два тысячѣ людей. Позаякъ богато трупôвъ не можна було доси похоронити, то настала обава, що готова выбухнути пошесть. Въ Альмеріѣ завалило ся 500 домôвъ.

Парижъ 16 вересня. Француский консуль изъ Смірны телеґрафувавъ до міністра Рібота, що анґлійска ескадра вôдплыла вôдъ Мітілену. Коло Сіґрі вôдбували ся лишь морскѝ маневры.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.